

Dissertatio Academica,
De
Imperio Hermanrici Ostro-
Gotthorum Regis,

Quam
Conf. Facult. Philos. Reg. Acad. Aboënsis,
Præside
M. HENRICO GABRIELE
PORTHAN,
Eloqu. Professore Reg. & Ord. Reg. Acad. Litt. Human.
Hist. & Antiquitt. Membro,

Pro Laurea

Publico examini submittit
CAROLUS REIN,
Stip. Reg. Ostrobotniensis,

In Auditorio Minori die XX Junii A. MDCCXCII,

H. P. M. C.

ABOÆ, Typis FRENCKELLIANIS.

§. I.

Inter Reges Gothorum, ante imperium Romanum in ipsa Italia ab hoc populo vexatum, in confiniis Ponti Euxini dominantes, clarissimum est *Hermanrici* (a) nomen; qui licet Hunnorum tandem succumbere formidolosæ potentiae & ferocissimo impetui cogeretur, diu tamen imperium amplissimum atque per suam maxime fortitudinem suasque victorias dilatatum tenuisse, traditur. Res ejus (ut in populorum gestis fatisque contingere necesse est, qui ipsi scriptores rerum suarum, ad poster-

(a) Varie nomen, sive apud auctores veteres scribitur, sive in codicibus eorum manuscriptis exaratum exhibetur. *Ermenrichus* AMMIANO MARCELLINO (quomodo nostra exemplaria habent) dicitur; JORDANI vel *Ermanaricus* (In BONAV. VULCANII *Gothicarum — rer. Script.* C. 23 p. 64 sqq. & HUG. GROTII *Historia Gothorum &c.* C. 23, p. 642) vel *Hermanricus*, in FRID. LINDENBROGII *Diversar. gentium Historia Antiquæ Scriptoribus III*, p. 102 sqq. cujus nos lectionem, ut genio linguæ convenientissimam, codicum MSS. & recentissimæ editionis (in MURATORII *Scriptoribus rer. Italicarum* T. I. reperiundæ) conferendum oportunitate carentes, sequimur.

posteritatem certe notos, nullos habuerunt) multa obscuritate multaque incertitudine laborant: sed AMMIANITAMEN MARCELLINI fides (b) & JORNANDIS (seu JORDANIS (c)) diligentia famam laudesque earum ita conservarunt atque celebrarunt, ut materiam eruditioni ac diligentiae laudatissimorum recentioris ævi Scriptorum non contemnendam præberent (d). Quorum vestigiis insistentes, cum nos quoque, specimen studiorum Academicum edituri ad locum eundem Historiæ illustrandum operam qualemcunque collaturi sumus; speramus juveniles nostros conatus mitem Lectoris Benevoli experturos esse censuram.

§. II.

Quo tempore *Hermanricus* claruit, homines Gothicæ stirpis in vicinia quidem maris Euxini sed latius

A 2

tius

(b) *Rerum gestarum* L. XXXI C. III.

(c) *De rebus Geticis*. Vid. loca mox indicata.

(d) Ut nostros Historicos taceam illustres, VON DALIN (*Svea Rikes Historia* 1. Del. 10. C. 9 §) & LAGERBRING (*Sv. R. Hist.* 1. D. 17. C. 7. §.) qui, non dicam quam merito, has res suis inseruerunt operibus; diligentem pro more suo, iis tribuit operam Ill. SUHM, *Historie om de fra Norden udvandrede Folk*, 1. Bind, 1. Bog, §. XXXI — XXXIII p. 112 — 133. Nec nullam quibusdam partibus impendit industriam Cel. THUNMAN *Untersuch. über die alte Gesch. einiger Nordischen Völker*, p. 172 sqq. & 176 It. *Untersuch. über die geschichte der Östlichen Europ. Völker*, p. 26 sqq. 369 199.

tius tamen & ad septentrionem, & ad orientem & ad occidentem extensis sedibus, habitantes, in plures divisi comparent sive populos sive tribus, communi tamen lingua, communibus institutis atque moribus utentes; quales commemorantur *Greuthungi* & *Thervingi* (a), *Gepidæ*, *Heruli* (b) &c. Inter quos *Greuthungi* (s. *Grauthungi*, *Gruthungi*), non improbabili virorum doctorum conjectu-

(a) Vid. AMMIANUS l. c. Gothicos fuisse populos patet, licet non satis id destincte doceat; explicata scilicet, perspicuitas ad dotes hujus Scriptoris non pertinet, qui saepe res alienas immiscens ac copiose persequens, alias contra, scitu multo magis necessarias, nonnisi obiter tangit. Scytharum, ut vocat, diversos populos commemorantem TREBELLIVM POLLIONEM (in vita *Claudii C. VI*) & FLAVIVM VOPISCUM (in vita *Probi C. 18*) conferre utile foret, nisi tam foede nomina pleraque corrupta essent: notæ tamen Salmasii ad locum utrumque, non contemnendam præbent opem. JORDANI nomen *Gruthungorum* & *Thervingorum* ignotum est, uti AMMIANO contra *Ostrogothorum* & *Vesegothorum*, illi familiarissimæ, appellationes.

(b) TREBELLIVS POLLIO & FLAVIVS VOPISCUS l. l. c. c.; ut Jordanem taceamus. Cæterum sedes his gentibus valde diversæ ab auctoribus assignantur; quod partim ex diversitate temporum, quibus vixerunt Scriptores, atque parum distincta aut certa earum cognitione, in populis sedes passim mutantibus & varie sese nunc conjungentibus nunc separantibus, omnino difficillima; partim ex corruptione nominum codices misere deformante, lectionisque orta hinc parum certa in his rebus ratione, pendet.

jectura (c) iidem habentur, qui alias, sub *OstroGothorum* nomine inclaruerunt (d); ut *Thervingorum* contra nomen *VestroGothos* denotare, existimant (e). Quicquid sit, circa medium seculi IV, sive *Greuthungis* sive *OstroGothis*, sedes tum præcipuas circa Borystenem, inter Tanaim atque Danastrum (Tyram) in Tataria minori, Ucraina atque Volhynia hodierna habentibus, imperasse reperimus *Hermanricum*; quem *bellicocissimum Regem*, & *per multa variaque fortiter facta vicinis nationibus formidatum* appellat AMMIANUS, scriptor diligens & fidei exploratæ; de cuius autem *Hermanrici* gestis atque imperio, magnificam & haud paullo gloriofiolem exhibet narrationem JORDANES: præter quos duumviros, nomen ejus a nullo alio, quod sciam, auctore hodie quidem superstite celebratum aut memoriæ proditum habetur. Tempore porro irruptionis ferocis in Europam ab Hunnis eodem seculo factæ, quorum primus impetus in Gothos erupit, AMMIANUS

A 3 Re-

(c) LAGERBRING l. c. SUHM l. c. L. V. p. 323; alique plures. AMMIANI & JORDANIS testimonia conferentibus, res satis manifesta evadit.

(d) *AustroGotborum* jam meminit TREBELLIIUS POLLIO l. c. quorum deinde nomen factum fuit celeberrimum.

(e) Auctores nuper laudati, not. (c).

(f) Hoc ex communi constat auctorum qui res seculi IV exposuerunt testimonio; cfr. (præter AMMIANUM & JORDANEM, OROSIUS L. VII, C. 33, & excerpti a Cel. STRITTERO (*Memor. populor. e Scriptoribus Byzant. erute*) *Theophanes* & *Eunapius* T. I p. 46, 48.

Regem hunc hactenus victoriosum atque potentem, vi illorum immensaque multitudine, fama in majus indies elata, adeo concussum fuisse narrat, ut de salute regni sui desperans, mortem sua sibi manu conscisceret. Verba ipsa adponemus: *Qui (Ermenrichus) vi subitæ procellæ percussus, quamvis manere fundatus & stabilis diu conatus est, impendentium tamen diritatem augente vulgatus fama, magnorum discriminum metum voluntaria morte sedavit.*

Hæc JORDANES studiosius ornans, multa addit, nullius alius auctoris, nisi sua fide, non ubique certissima (g), jam nixa: *Hermanricum* nostrum, ex illustrissima or-

(g) De hujus auctoritate Scriptoris, non omnibus idem videri, mirum existimari haud debet. Non antiquioribus modo nostris Historicis, qui hypotheses suas de celebrium illorum Gothorum e Scandia nostra egressu, hisque similes, illius imprimis testimonio superstruebant; sed plerisque etiam recentioribus laudatissimis auctoribus, minime contemnenda habetur: cfr. LAGERBING l. c. §. 3. & SUHM l. c. p. 19, 632, ac alibi passim, nævis tamen illius, ut expectandum fuit, neque dissimulatis neque probatis. His addimus THUNMANNI judicium, *Untersuch. über die alte Gesch. einiger nordischen völker*) p. 32 sq. *Jordanes* — schrieb — um das jahr 551. Außer vielen ältern Geschichtschreibern, die er gebraucht hat, und die zum theil für uns verlehren gegangen, konnte er als Sekretär bei einem Gotischen König, und darauf als Bischof der Gothen (quod tamen alii in dubium vocant) viele wichtige nach-

ortum *Amalorum* stirpe, ac hujus familiae nobilissimum, Regi Gothorum *Gebericho* in regno successisse; mul-

richten bekommen, besonders von Dingen, die zu seiner Zeit vorgingen, und die auf einige Weise seine eigene Nation betrafen? Eine solche ist auch die, worauf ich mich beziehe, und sie kann und darf also keines Weges zu den weniger glaubwürdigen gezählt werden, die bisweilen, das Mißtrauen der Critiker gegen diesen wirklich schätzbaren Geschichtschreiber erweckt haben. Alii contra fidem ejus, non modo manifestis suis ostensis erroribus atque fabulis intringere studuerunt, sed etiam ad ipsam suam confessionem provocando, in Epistola dedicata ad *Castalium* (operi suo præmissa) quam nescio quo consilio *Grotius* in sua editione omisit, occurrentem, qua, ex memoria se compendium dare voluminum XII Historiæ Gothicæ *Cassiodori Senatoris*, antehac raptim perlectorum, fatetur. Verba ipsius sunt: "Svades ut nostris verbis duodecim *Senatoris* volumina de origine actuque *Getarum*, ab olim usque nunc per generationes Regesque descendente, in unum & hoc parvo libello coarctem. — Sed ut non mentiar, ad triduanam lectionem dispensatoris ejus beneficio libros ipsos antehac relegi. Quorum quamvis verba non recolo, sensus tamen & res actas credo me integre tenere. Ad quos nonnulla ex Historicis Græcis & Latinis addidi convenientia; initium finemque, & plura in medio, mea dictatione permiscens." Ex quibus igitur fontibus, & quomodo hauserit, satis apparet. Quos alios scriptores ipse consuluerit, quas auctoritates, quantaque diligentia & fide, ipse adhibuerit, facile non est ubique statuere: satis credulum, atque ad res Gothorum augendas propensum, vel ipsum, vel Auctorem suum fuisse, non obscure patet.

multisque & bellicosissimis *Arctois* gentibus perdomitis, ideo a nonnullis suæ nationis (h), merito fuisse *Alexandro Magno* comparatum. Populos deinde enumerat ab illo victos & subjugatos: *Gothos, Scythas, Thuidos in aunxis, Vasinabroncas, Merens Mordensimnis, Caris, Rocas, Tadzans, Athaul, Navego, Bubegentas, Col-das*; nomina pleraque barbaris ipsis barbariora! quorum, culpa librariorum pessime corruptorum, singulorum sanandorum atque explicandorum spei omni, prudenter renuntiat Illustr. SUMM, quædam feliciter explanans (i); nonnulla præterea divinando enodare cona-

(h) *Majores nonnullos* hoc fecisse, autumat; *Gothos* sine dubio intelligens? studio suarum rerum magnificentius celebrandarum satis inepto, ductos.

(i) L. c. §. XXXI. *Gothos* eum *Vestrogothos* imprimis vocare, admodum probabiliter disputat; quos a Græcis quoque & Romanis scriptoribus, cum de *Gothorum* in Romanum imperium primis irruptionibus loquuntur, utpote huic viciniore maxime significari scripta sua diligenter consulentibus, facile patet. *Scythas*, nomen admodum vagum, vel a *JORDANE* temere additum, vel glossema librarii esse, recte autumat. *Merens* *HERODOTI Mares*, eosdem qui sua lingua *Mari*, ab aliis *Tscheremissi* hodie vocantur, esse putat. *Mordensimnis*, quod nomen in aliis codicibus *Morden* scribi docet, *Rustorum veterum Mordua*, hodiernos *Mordvinos*, esse existimat. *Rocas* significare *Roxolanos* arbitratur. *Athaul* (*Athual*) *Bulgaros* esse conjicit, a fluvio *Ethal* vel *Ethel* ita appellatos, ut a nomine ejusdem fluvii hodierno, *Volga*, postea aliud illud nomen accepisse putantur. Et sic porro.

conatus est Celeb. THUNMAN (k). *Herulos* porro, *juxta Mæotidas paludes habitantes* (l), quorum velocitatem celebrat, a *Hermanrico* fuisse victos, auctor addit; postea eundem *Venetos* (m) (in tres deinde populos, *Venedos, Antes & Slavos* distractos) subegisse, atque *Æstorum* (n) *similiter nationem, qui longissima ripa oceani Germanici* (o) *insident*, sub potestatem suam

B. rede-

(k) *Goltbes* (quæ vox in quibusdam codicibus pro *Gothis* occurrit) *Galindas* interpretatur, qui in annalibus Russorum *Golady*, in litteris Papæ Alexandri IV (apud *Raynaldum* T. XIV, a. 1257, n. 24) *Golta* vocentur. *Tbuidi* (l. *Tbiuidi*) *Tschudos* Russorum (si hoc gentis est nomen, & non *Peregrinos* in univ-
ersum denotat; cfr. *Cel SCHLÖZER Probe Russischer Annalen* p. 73, forte tamen ad homines generis Fennici inprimis restrictum?) fuisse putat. *Remniscans* (lectio varia pro *Caris*) de *Tscheremissis* explicat.

(l) De variis admodum, quæ huic genti assignantur sedibus commentantem, cfr. III. *SUHM* l. c. II B. II p. 423 -- 454.

(m) *Wendos, Wenedos, (Slavos?)*.

(n) *Hæstorum* habet *Edit. LINDENBROGII, Æstorum MURATORII*, pro *Æstororum* quod apud *VULCANIUM & GROTIUM* legitur.

(o) Notum est, mare Balticum a veteribus cum Oceano Septentrionali confundi, ac *Scandinaviam* insulam fuisse habitam, in hoc Oceano sitam. *Æstbos* autem (luccini commercio olim notos) ripam hujus oceani longo tractu habitare, *JORDANES* putavit.

redegisse, ita ut *omnibus tandem Scythiæ & Germaniæ nationibus* (p) *imperaret.*

§. III.

Attentius hæc omnia considerans, nemo non videt JORDANEM studio herois sui virtutem potentiamque celebrandi abreptum, verba adhibuisse, quæ severius examinata, cum exacta veritate conciliari haud possint. *Totam Germaniam* (quibus eam limitibus veteres definiunt) *Hermanrici* paruisse legibus, fidem difficulter inveniatur; quam si in suam redeget potestatem, a Romani Imperii finibus occidentalibus laceffendis, imo formidolosissimo impetu percellendis, haud fuisset quieturus: nec quæ de statu aliarum quarundam nationum barbararum his temporibus scimus, cum

(p) Male auctor *Historiæ Universalis* (Allgem. Weltgeschichte) quam, GUIL. GUTHRIE & JOH. GRAY convertentes atque reformantes laborem, Germani ediderunt V Th. IV B. p. 348, hæc verba *Ablavii* esse Historici a JORDANE allata, dicit; nescio quam secutus rationem. *Ablavium* (l. *Ablabium*) hunc, quem JORDANES *descriptorem Gotthorum gentis egregium* atque *historiam ejus verissimam* vocat (C. IV.), parum cognoscimus. Ne linguam quidem qua usus sit, aut ætatem qua vixerit, (aut gentem ad quam proxime pertinuerit?) definire certo licet, neque utrum eum JORDANES ipse consuluerit, an *Cassiodori* tantum de eo judicium secutus sit, satis apparet: multo minus, cujus ille aut diligentia ac peritia aut fidei fuerit, tuto existimare valemus. Cfr. de eo Vossius de *Hist. Latinis*, L. III p. 690, & quæ conjicit, non dicam quam feliciter, GROTIUS l. c. Proleg. p. 66.

cum unius imperio hujusmodi vastissimo, per totam Germaniam extenso, redigi in concordiam possunt (a). *Scythiæ* autem universæ nomine quid intellectum vellet, neque ipse forte definire JORDANES exactissime valuit, aut nationes ejus accurate recensere (b). Probabile admodum est, ultra *Vistulam*, occidentem versus arma sua *Hermanricum* non extendisse, adeoque eam quæ vere *Germania*, veterum consuetudine, dicta fuit, ne attigisse quidem. Ipse JORDANES victoriis suis multas *Arcticas* gentes fuisse perdomitas, significat; quod non tantum nomina quarundam, sitisque ipse locorum, verisimile reddunt, sed etiam parum cognita Romanis gesta sua atque minus interim vexatæ horum provinciæ, suis sedibus finitimæ, confirmare videntur (c). Itaque summo, ut nobis

B 2

qui-

(a) Cfr. *Juliani & Valentiniani* susceptas contra Germanos expeditiones apud AMMIANUM MARCELLINUM L. XVI.-XXI & XXVII.-XXX. Unius potestati hos subjectos non fuisse, nec communem Imperatorem agnovisse, facile intelligas.

(b) Ipse *Scythiam* suam describens, C. V, valde quidem incertos & ægre constituendos ei limites assignat; sed *Tatariam* tamen minorem, *Russiam Europæam*, ditionem *Astrachanensem & Casanensem*, nec non *Poloniam*, (ad *Vistulam* usque) s. *Sarmatiam*, *Daciam & Mesiam* veterum, obscure licet, hoc comprehendisse nomine videtur? sed Geographiam ejus explanare, nostri minime nunc est instituti.

(c) Romanorum finibus eum non ingruisse, res ipsa loquitur: quos eo tempore *Atbanaricus* quidem *Ther-*

quidem videtur, jure Illustr. SUHM sedem bellorum ab *Hermanrico* gestorum, regionumque ab illo occupatarum præcipuam, in hodierna *Russia Europæa*, atque

vingorum (Vestro-Gothorum) Judex, alique Duces minus potentes, infestabant; sed ingentibus *Hermanrici* opibus oppugnatos fuisse, haud reperimus. Partem tamen aliquam subditorum suorum, privato ausu, *Vest-Gothis*, aliisque tribubus barbaris Romano imperio propioribus, sese adjunxisse interdum, prædas a locupletibus sed imbellibus vicinis subinde agentibus, valde verisimile est; quare AMMIANUS, irruptionem a Gothis tempore *Valentis* Imperatoris factam descripturus, dicit *gentem Gothorum ea tempestate intactam ideoque sevissimam, conspirantem in unum*, (quæ verba tribus plures independentes, societatem belli liberam ineuntes, potius quam homines unius imperio parentes, describunt) *ad pervadenda parari collimitia Thraciarum* L. XXVI C. VI. Cum Valens in tertia sua expeditione Gothica, *continuatibus itineribus longius agentes Greuthungos, bellicosam gentem, aggressus esset*, (ad Danastris fortassis viciniam penetraverat, qui fines *Greuthungorum & Thervingorum* separasse videtur, cfr. SUHM l. c. L. I §. 34, p. 140 sq.) occurrit ei *Athbanaricus*, (qui *Thervingorum Judex*, ib. L. XXXI C. III aperte vocatur; Cfr. SUHM l. c. §. 35. p. 147,) adscitis forte etiam vicinorum *Greuthungorum*, in periculi societatem jam adductorum, auxiliis; *Hermanrici*, nulla vel hac occasione, fit mentio: pacem etiam nonnisi cum illo fecisse Valentem, aperte patet. Non enim opus est, ut quem Regem *Scythiarum* EUNAPIUS appellat (cfr. STRITTER l. c. p. 44 sq.) alium esse putemus quam eundem *Athbanaricum*, cum quo (licet *Judicis* tantum ei nomen tribuat)

que imprimis locis *Tanai & Volgæ* adjacentibus, quærendam esse, significat (d); haud improbabile iudicans, has ejus victorias, quibus Hunni (aut eorum amici) offensi provocatique fuerint, susceptæ ab his post aliquot annos irruptioni formidabili causam proximam præbuisse? (e). Meridiem versus imperii sui fines saltim ultra *Danastrum* patuisse, vix credas. Ac præter ea quæ de Romanorum finibus ab eo non vix nuper observavimus, alia etiam demonstrare ar-

B 3

gu-

AMMIANUS hæc omnia transacta esse, testatur. Nec inde, quod *Atbanarico* ab Hunnis superato, *Alavivum & Fridigernum*, magna apud Gothos auctoritate pollere videmus, illum his dignitate non fuisse superiorem colligere licet: cum notum sit, quam sint apud barbaros imperii & obedientiæ vincula in universum laxa atque inconstantia, quæ adversis casibus facile imprimis soleant abjici & mutari. Quam parum autem bella & maximæ sæpe rerum conversiones inter barbaros factæ, Romanorum (ad quos tamen consequentiæ earum vehementer pertinebant) attentionem adverterint, ipse docet AMMIANUS; qui de Gothorum ab Hunnis superatorum pulforumque ad Istrum adventu scribens, addit: "Dum aguntur hæc in externis, *novos majoresque solitis casus vertere gentes arcticas*, rumores terribiles diffuderunt: Quæ res adspersanter a nostris inter initia ipsa accepta est, *hanc ob causam, quod illis tractibus non nisi peracta aut sopita audivi procul agentibus consueverant bella*". (L. XXXI. C. IV).

(d) L. c. §. XXXI p. 115 sq.

(e) Ibid. p. 116.

gumenta videntur, ne *Westgothos* quidem potestati ejus paruisse: quibus hoc tempore summa auctoritate præfuisse *Athbanaricum* AMMIANUS aperte testatur (f); eundemque *Regem* JORDANES recte appellat (g), licet *Fridigerno* demum (imperante Romanis jam *Theodosio*) successisse, male idem significet, auctoritate AMMIANI (h) aperte repugnans (i). Neque proba-

bi-

(f) Quare *bos* (*Gothorum* nomine generali appellatos) a JORDANE minus recte inter *domitos* ab *Hermanrico* populos enumerari, putamus; cfr. supra § II. p. 15 Not. (i). Ad eosdem imprimis spectare quæ de *Gothorum* irruptionibus primis scriptores Romani Græcique tradunt, confirmat etiam Cel. STRITTER l. c. *Summar.* p. 5. not. (a). Nulla cæterum occurrunt apud AMMIANUM vestigia, quæ *Athbanaricum* agnovisse aliquem superiorem, aut alienis auspiciis res gessisse, indicent. Vid. L. XXII, C. 5. Quin JORDANES ipse (non optime sibi hac in parte constans?) cum inferius (C. XXIV) de Hunnis in *Ostrogothos* (*Hermanrico* adhuc rum vivo) irruentibus loquitur, dicit: "a quorum societate jam *Velegothæ* discessere, quam dudum inter se juncti habebant". De populo altero ab altero nuper *domito*, agre hæc explices? Ac potius ad ea existimes respicere, quæ superius (C. XVII) de tribu utraque olim, sub *Ostrogothæ* imperio conjuncta, dixerat? Quos igitur *Gothos Hermanricos*, *Ostrogothorum* ipse Rex, *domuerit*, difficillimum jam erit conjectu.

(g) C. XXVIII. Cfr. quæ observavimus supra p. 11 sq. not. (c).

(h) Qui l. c. (L. XXVII C. V) *Valentem* Imperatorem in hunc *Athbanaricum* signa commovisse, aperte docet; cum quo pacem etiam ab eodem Imperatore

bile nobis videtur, quod idem JORDANES asserit (C. XXIII) *Geberichum* fuisse *Hermanrici* nostri in regno proximum antecessorem; quod illum Westgothis, hunc Ostgothis (neutrum populo utrique) imperasse existi-

ma-

fuisse conclusam testatur, addens (ne quis alium esse *Atharanicum* putet, de quo JORDANES loquatur, illi posteriorem): "Hocque composito & acceptis obsidibus, Valens Constantinopolim rediit; *ubi postea Atharanicus*, proximorum factione genitalibus terris expulsus, fatali sorte docessit, & ambitiosis exsequiis ritu sepultus est nostro". Cfr. JORDANES l. c. C. XXVIII. *Fridigernum* autem unum ex ducibus fuisse (*Alavivo* tamen, ut videtur, auctoritate minorem?) parti Gothorum quæ *Atharanicum* ab Hunnis superatum & ad effugia properare montium præruptorum coactum, deseruerat, præfectorum, idem AMMIANUS aperte dicit; cui itaque *Fridigerno Atharanicum* successisse, incommode valde asseri putamus. Veterem Romam pro Nova (Constantinopoli) ex lapsu memoriæ substituit Ill. VON DALIN, cum l. c. I D. 10 C. 9 §. dicit: Atharanic dog så godt som landsflyktig i Rom.

- (i) Fortassis ne suum regnum, celebratæ tantopere *Hermanrici* Monarchiæ officeret? Laudatoris enim potius quam Historici partes haud raro agere JORDANEM aliquoties vidimus: nec victoriarum vel verbo meminit a Valente de Gothis reportatarum, quas commemorat AMMIANUS, nec pacis ab eo cum *Atharanicum* factæ, splendori Monarchiæ *Hermanrici* parum favorabilium. Similiter neque clades Greuthungorum, post mortem *Hermanrici* acceptas, nisi paucis tangit: quem defectum supplet rursus AMMIANUS, docens illis superatis Hunnos (quibus, eorumque sociis Alanis post mortem *Hermanrici*, successor suus *Vithimeris aliquantis* per restitit, sed post multas quas pertulit clades, animam effu-

